

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

INDUSTRIJSKE SVOJINE

Klasa 11 (2).

Izdan 1 avgusta 1934.

PATENTNI SPIS BR. 11059

Vlasák Václav, Praha-Krč, ČS. R.

Sprava za redanje pisama.

Prijava od 14 juna 1932.

Važi od 1 decembra 1933.

Traženo pravo prvenstva od 15 juna 1931 (ČS. R.).

Pronalazak se odnosi na napravu za sredivanje (redanje) pisama sa dva štapića za redanje, koji se zajednički izkreću i koji u položaju zatvaranja leže horizontalno i sa dva produžena štapića, koji se u horizontalnoj ravni okreću za 90°, i koji su vezani ispod osnovne ploče pomoću tupouglih prevojaka i jedne preko istih ležeće upravljajuće veze.

Kod poznatih naprava za sredivanje ove vrste upravljajuća veza između pokretnih produžnih štapića načinjena je tako, da se ti štapići mogu samo zajedno okretati u istom smislu. Na taj način nezgodno je da štapići u radnom položaju stoje dovoljno čvrsto. Može se n. pr. desiti, da pri hvatanju na produžni štapić navučenog lista ti štapići stoje koso, tako da je za vraćanje listova na štapiće za redanje potrebno te produžne štapiće rukom držati tačno u pravcu štapića za redanje. Dalja nezgoda poznatih sredivača leži u tome, što za dodir bez procepa između štapića za sredivanje i produžnih štapića, koji se nalaze u položaju upotrebe, moraju biti predviđene naročite naprave za pritiskivanje, usled čega sredivač postaje skuplji i rad sa njime otežan. Najzad su poznate naprave za sredivanje usavršene još i utoliko, što se samo jedan deo osnovne ploče može iskoristiti za smeštanje listova. Ovde su naime obrtne ose produžnih štapića postavljene u ravni štapića (uzengija), tako da uzengije

posle okretanja leže na istom otstojanju od prednje ivice osnovne ploče kao i obrtne ose.

Pronalazak otklanja sve ove nezgode. Bitna novina leži u tome, što je kod naprave za sredivanje napred pomenute vrste upravljajuća veza između tupouglih prevojaka produžne uzengije raspoređena i načinjena tako, da je suprotno zajedničko okretanje produžnih izengija. Time se postiže to, da je sve dotle nemoguće izmicanje produžnih uzengija ili štapića iz pravca štapića za sredivanje, dok se list ili jedan deo istog nalazi na produžnim štapićima, pošto je ovima od strane samog lista onemogućeno suprotno okretanje t. j. ne mogu napustiti svoj paralelan položaj. Istovremeno se otvara nov put, da se sa prostijim sredstvima nego dosad postigne dodir bez procepa između štapića za redanje oko produžnih štapića, koji se nalaze u radnom položaju. Za tu svrhu su, po pronalasku, obrtne ose produžnih štapića u oblasti svojih tupouglih prevojaka postavljene na osnovnoj ploči na udaljenju tih osa, koje je jednako otstojanju prednje ivice osnovne ploče od vertikalnih ravni, koje idu kroz produžne štapiće. Krajevi produžnih štapića dobijaju na taj način pri okretanju istih u radni položaj jedno približavajuće kretanje u odnosu na krajeve štapića za redanje. Ovo se kretanje može iskoristiti zato da se prouzrokuje

jedno slabo pritiskivanje između krajeva pri paralelnom podešavanju produžnih štapića, pošto se produžni štapići u paralelnom položaju drže namicanjem listova hartije. Novim rasporedom osa dobija se i ta dobra strana, što se za smeštaj listova može iskoristiti cela širina osnovne ploče odn. leđa registratora, pošto se produžni štapići posle okretanja poklapaju sa prednjom ivicom osnovne ploče.

Upravljaјуća veza između produžnih štapića može se postići na isti način, kao i kod poznatih naprava ove vrste, upotrebom samo jednog upravljača. Po pronalasku, za razliku od poznatih izvodenja, ovaj upravljač dejstvuje s jedne strane na tupougli prevojak jednog produžnog štapića a na prevojak drugog produžnog štapića dejstvuje s druge strane obrtne ose. U ovom slučaju gore pomenuti novi raspored osa uslovljava potrebnu pretpostavku za to, da pri preklopljenom produžnom štapiću upravljač leži izvan mrtvog položaja u odnosu na jedan štapić.

Na nacrtima su pokazana nekoliko primera izvodenja naprave za sredivanje, po pronalasku.

Sl. 1 je bočni ili čeonni izgled.

Sl. 2 je izgled odozgo i to pokazuje gornji deo taj izgled odozdo a donji deo izgled odozgo naprave po pronalasku.

Sl. 3 i 4 pokazuju detalje.

Kod oblika izvodenja po sl. 1—4, 1 označava osnovnu ploču za registrator pisaма, koja je prvenstveno načinjena od metala i koja na oba kraja, t. j. na obema kraćim stranama ima prema dole i unutra savijene flanše 2. Ove flanše 2 služe za utvrđivanje osnovne ploče 1 na ledima kartona omota registratora i to pomoću malih zakivaka. Radi lakšeg zakivanja predviđeni su u osnovnoj ploči 1 otvori 3, koji imaju veći prečnik nego otvori za zakivke u flanšama 2, da bi se takav alat za podmetanje mogao postaviti pri zakivanju.

Na gornjoj površini ploče 1 nalazi se na poznati način preklapna uzengija 4, koja se u položaju utvrđivanja osigurava delom 5. Za ovu svrhu je poprečna poluga 4' uzengije savijena nešto prema gore, kao što se vidi iz sl. 1, da bi se olakšalo presvodavanje ploče dela 5, koja je predviđena na gornjoj strani osnovne ploče. Deo 5 potpuno je pristupačan i pri punom registratoru. Ovaj raspored omogućen je time, što je dole opisani polužni prenos postavljen, radi istovremenog stavljanja u dejstvo oba vodeća štapića 7, na donjoj strani osnovne ploče 1, što nije izvodljivo kod dosadanih naprava ove vrste.

Uzengija 4 završava se na oba svoja kraja sa horizontalnim štapićima 6, koji pri preklapanju uzengije u otvorenom položaju registratora zauzimaju na poznati način vertikalni položaj prema osnovnoj ploči 1 registratora. Ovi horizontalni štapići 6 sarađuju sa oba bočno obrtna produžna štapića 7, koji u položaju zatvaranja registratora obrazuju stezače i u položaju vođena istog po svom obrtanju za 90° obrazuju sredstva za vođenje. U ovom položaju ovi štapići 7 produžuju horizontalne štapiće 6. Produžni štapići 7 ostaju horizontalni prema štapićima 6 u oba radna položaja, t. j. paralelno sa površinom ploče 1, ali u svome isprekidano nacrtanom položaju zatezanja oni stoje vertikalno prema štapićima 6. U otvorenom položaju vođenja, pak obrazuju štapići 7 jedno produženje štapića 6, kao što je na nacrtu pokazano punim linijama, dokgod se uzengija ne prekrene u vertikalni položaj.

Štapići 7, po pronalasku su vezani dvema polugama 8, čiji su unutarnji krajevi vezani na zglobove sa jednim srednjim članom 9, koji leži obrtno na šipu 10. Spoljni krajevi obeju poluga 8 vezani su na zglobove sa kracima 7' oba štapića 7, pri čemu su ovi kraci vezani obrtno pomoću šipova 11 za osnovnu ploču 1. Iz pokazanog izvodenja vidi se da je dovoljno uhvatiti rukom jedan od štapića 7 i isti okrenuti u pravcu ucertane strelice u položaj nacrtan isprekidanim linijama, pri čemu se istovremeno automatski i drugi štapić 7 okreće u suprotan položaj ili obrnuto.

Umesto ovih dveju poluga 8 sa srednjim spojnim članom 9 može se upotrebiti korisno jedna jedina poluga 12, koja je kod jednog štapića vezana za slobodan kraj kraka 7' a kod drugog štapića 7 za tupougli prevojak kraka 7', kao što je to pokazano isprekidano u sl. 2.

Jedan drugom okrenuti krajevi štapića 6 i 7 izvode se, kao što je poznato, tako da je njihovo uzajamno hvatanje i pravolinisko produžavanje osigurano i to stepenastim izvođenjem krajeva (sl. 4) ili kosim usekom odn. zakošenjem krajeva (sl. 3) ili najzad prostim zakošenjem okrenutih krajeva, što nije pokazano.

Da bi se površina leđa registratora potpuno iskoristila, oba štapića 7 u blizini svoje člankaste veze sa pločom 1 prelomljeni su šipom pod jednim tupim uglom (sl. 2) u cilju da štapići 6 u položaju zatezanja štapića 7, t. j. u isprekidano nacrtanom položaju ostanu slobodni na celoj

svojoj dužini i omogućuje redanje još većeg broja pisama.

Iskretanje oba štapića 7 ograničeno je za oba krajnja položaja, po pronalasku flanšama 1', koje su postavljene na ivicama osnovne ploče i koje obrazuju odbojnice, tako da otpadaju naročiti na osnovnoj ploči načinjeni ispadci, koji se lako mogu slomiti.

Patentni zahtevi:

1. Naprava za redanje pisama, sa dva štapića za redanje, koji se zajedno iskreću i u položaju zatvaranja leže horizontalno i sa dva produžna štapića, koji se horizontalno u ravni okreću za 90° , koji se vežu ispod osnovne ploče pomoću tupouglih prevojaka i pomoću jedne iste hvatajuće upravljajuće veze, naznačena time, da se upravljачkom vezom produžnih štapića proizvodi prinudno kretanje istih u dva suprotna pravca.

2. Naprava po zahtevu 1, naznačena time, što su osovine (11) produžnih štapića (7) u oblasti svojih tupouglih prevojaka postavljene na osnovnoj ploči tako, da

je razdaljina tih osovina (11) od prednje ivice osnovne ploče jednaka odstojanju tih osovina od vertikalne ravni, položene kroz produžne štapiće.

3. Naprava po zahtevu 1 i 2, naznačena time, što se pri poznatoj upotrebi jednog jedinog upravljачa za vezu produžnih štapića ovaj upravljач (12) hvata na tupouglo prevojk u jednog štapića (7) sa jedne strane i na prevojk u drugog štapića (7) s druge strane dotične osovine.

4. Naprava po zahtevu 1 i 2, naznačena time, što se upravljачka veza sastoji iz dva upravljачa (8), koji se svojim spoljnim krajevima hvataju za spoljne krajeve (7') toupouglih prevojaka produžnih štapića (7), pri čemu se ovi uprtvljači na poznati način svojim unutarjim krajevima hvataju za oba kraka dvokrake poluge (9).

5. Naprava po zahtevu 1—4, kod koje za ograničenje kretanja produžnih štapića služe po dva na osnovnoj ploči postavljena odbojnika, naznačena time, što su odbojnici obrazovani od krajeva poznatih vertikalnih prevojaka prednjih i obeju bočnih ivica osnovne ploče (2).

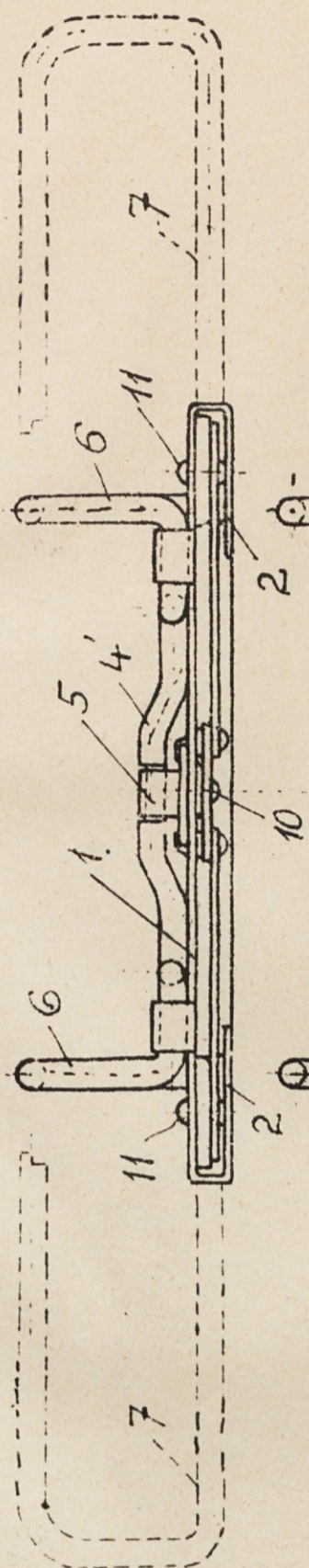

Fig. 1.

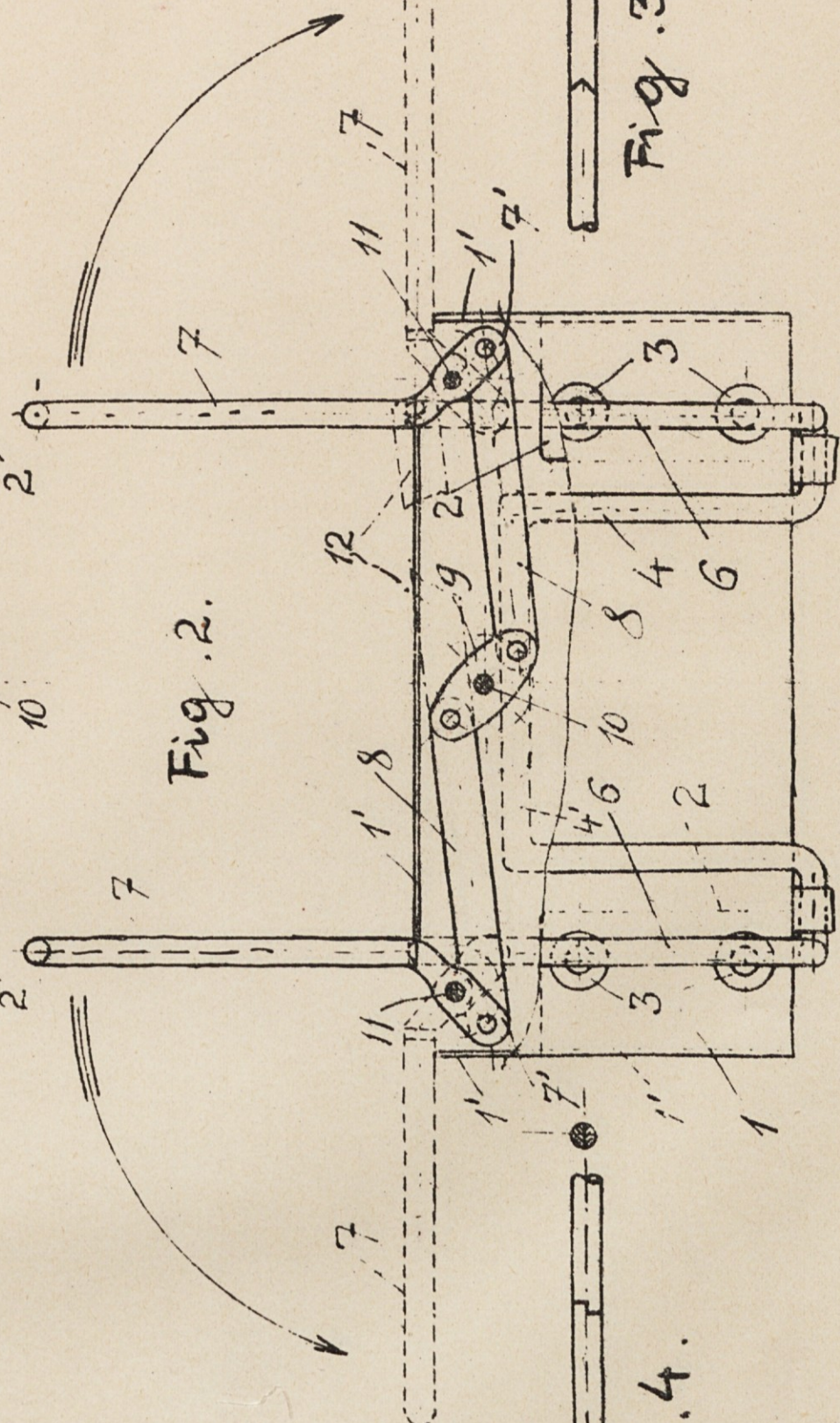

Fig. 2.

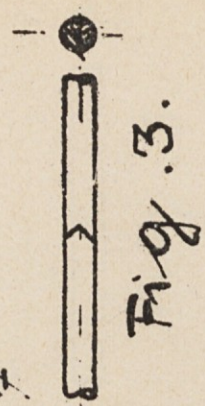

Fig. 3.

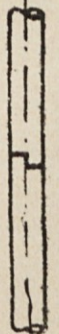

Fig. 4.

